

PETŐFI - PÁLYÁZAT
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
7-8. ÉVFOLYAM

2019

I. Kutakodj a könyvtárban vagy az interneten! Keresd meg a kérdésekre a választ!

Igyekezz minél pontosabb válaszokat adni! 20 pont

1. Kiről nevezték el a támlás heverőt?
2. *Ki fedezte fel Ausztráliát?*
3. Hol ismerkedett meg Jókai Mór Petőfivel?
4. *Ki az a nagy magyar drámaíró, aki Petőfivel egy évben született?*
5. Melyik görög sziget királya volt Odüsszeusz?
6. *Mi volt Achilles testének egyetlen sebezhető pontja?*
7. Kitől származik a „világirodalom” kifejezés?
8. *Melyik években indult el Juliánus barát két nevezetes utazására?*
9. Mit jelent ez a szó, hogy **karaté**, és mi a **karantén** szó jelentése?
10. Melyik népvándorlás kori uralkodó volt Isten ostora?
11. Mi az öreg halász neve Hemingway Az öreg halász és a tenger című regényében?
12. *Mi a főszereplő neve Petőfi Az apostol című költeményében?*
13. Ki a főszereplője Móricz Zsigmond Légy jó mindhalálig című könyvének?
14. *Mi a két egymással szemben álló család neve Shakespeare Romeo és Júlia című drámájában?*
15. Mi a három testőr neve Dumas Három testőr című regényében?
16. *Hogyan hívták Dante műzsáját?*
17. Hogy hívták Radnóti Miklós feleségét?
18. *Mi a jelentése a toportyán szónak?*
19. Ki volt I. István fiának, Imre hercegnek a nevelője?
20. Hol volt első tanítói állása Gárdonyi Gézának?

II. Keresd meg a következő ikerszavak jelentését! Írd a megfelelő nagybetűt a pontsorokra! 4 pont

a) lárifári	A) díszes apróság, ékszer
	B) félszeg, ügyetlen
b) hercehurca	C) komolytalan beszéd
	D) nagyhangú, hetvenkedő beszéd
c) sete-suta	E) fáradtságos utánjárás, huzavona
	F) tehetetlen, gyámoltalan személy
d) tutyimutyi	G) önző, kellemetlen ember
	H) kecsesen hajladozó

III. Húzd alá az alábbi viccekben azokat az állandósult szókapcsolatokat, amelyek a humor forrásai! Írd a pontsorokra ezeknek a szókapcsolatoknak a jelentését! 8 pont

- a) Pistike büszkélkedik az iskolában.
– Képzeljétek, tegnap örömet szereztem a mamának az intőmmel!
– Hogyhogy?
– Azt mondta, hogy már csak ez hiányzott!

Jelentése:

- b) – Anyu, tegnap apu vadászni volt?
– Miért?
– Mert azt mondta, hogy megint bakot lőtt.

Jelentése:

- c) – Katika, miért indulsz el ilyen szakadó esőben? – kérdi az aggódó anyuka a kislányától.
– Azért, mert azt mondta a barátnőm, hogy akkor mehetek hozzájuk, amikor jólesik.

Jelentése:

- d) – Nagypapa, kérnék uzsonnát, de tudom, hogy csak kevés kenyered van itthon.
– Miből gondolod, Pistikém?
– Hallottam, hogy azt mondtad a szomszéd néninek, hogy megetted a kenyered javát.

Jelentése:

IV. Hangcsere

Cseréld ki a szavak első hangzóját úgy, hogy értelmes szót kapj! Minden lehetséges megoldást írd le! Pl. kanári – tanári 10 pont

tölgy
boci
máj
régi
baj
pék
paraj
puszi
tej
cumi

V. Fogalmazd meg röviden, mit jelentenek a következő szólások, szóláshasonlatok! 10 pont

Pereg a nyelve, mint a rokka
Nyúlik, mint a rétes
A füle botját sem mozgatja
Megrázta, mint Krisztus a vargát
Úgy készül, mint a Luca széke
Vigyorog, mint a fakutya
Okos, mint a tordai kos
Alszik, mint a mormota
Reszket, mint a nyárfalevél
Köti az ebet a karóhoz

VI. Találd meg a szavak utótagját! Hogy könnyebb legyen a megoldás, az utótag meghatározását megadom. 10 pont

Pl. izom- és lámpa- + a testnek betegség okozta magas hőmérséklete (láz)

könyv-, kebel- + az a személy, akihez bizalmasak vagyunk és szeretünk
csoda-, ló- + aki gyógyít
méreg-, szem- + amivel rágunk
lúd-, cipő- + a láb alsó felülete
gép-, paradicsom- + tollas, kétlábú szárnyas
betű-, motor- + mulasztás, melléfogás
szántó-, száraz- + égitestünk szilárd kérge, felszíne
Kossuth-, ösztön- + kimagasló teljesítményért vagy tanulásért járó díj
vasút-, arc- + meghúzott egyenes vonal
hely-, csere- + ezek leváltása

VII. Mit jelentenek a következő szavak? 10 pont

akó
fruska
hodály
slambuc
dödölle
icce
szatócs
karám
fehércseléd
böllér

VIII. Add meg a szavak jelentését! Írj mindegyikkel egy mondatot! 8 pont

torkol - torkoll
szögel – szögell
keletlen – kelletlen
sarkall - sarkall

IX. Írd le a szavakat rövidített alakjukkal, s ehhez kapcsold a toldalékot! 10 pont

általánost
északnyugatra
darabbal
forinttal
Budapestre
ugyanazzal
kilogrammmal
áprilisban
nyugati
igazgatóhelyettest

A feladatok megoldásával szerezhető: 90 pont

Külalak: 10 pont

Összesen: 100 pont

